

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

TenneT TSO B.V.
Postbus 718
6800 AS ARNHEM

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

ONTWERPBESLUIT

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Datum

Betreft Beslissing op aanvraag – ONTWERPBESLUIT

Bijlagen
1

Geachte heer/mevrouw,

Op 18 augustus 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Procedure

In artikel 20a, eerste lid van de Elektriciteitswet, is bepaald dat op de besluitvorming voor dit project de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is. Dat wil in dit geval zeggen dat de besluiten die nodig zijn voor BETER BENUTTEN BESTAANDE 380 kV/Eindhoven- Maasbracht gezamenlijk worden voorbereid, waarbij deze procedure wordt gecoördineerd door de minister voor Klimaat en Energie . Daarbij doorlopen de besluiten, op grond van artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht met toepassing van de bijzondere regels in artikel 3.31, derde lid, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wro.

Dit besluit is één van de besluiten die nodig zijn voor Beter Benutten Bestaande 380 kV/ Eindhoven- Maasbracht.

Daarom is ook op dit besluit de rijkscoördinatieregeling van toepassing.

De minister voor Klimaat en Energie heeft een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor Beter Benutten Bestaande 380 kV/ Eindhoven- Maasbracht bevorderd. Onderhavig besluit is als volgt voorbereid:

- Op [datum] is een kennisgeving met betrekking tot het ontwerp gepubliceerd in de Staatscourant; kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen;

ONTWERPBESLUIT

- op [datum] is door de minister voor Klimaat en Energie een ontwerp van het besluit aan [INITIATIEFNEMER] gezonden;
- het ontwerp van het besluit heeft van [datum] tot en met [datum] ter inzage gelegen bij [locatie];
- er zijn [aantal] informatieavonden georganiseerd, op [data], waarbij de mogelijkheid werd geboden zienswijzen naar voren te brengen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Op grond van artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, van de Wet ruimtelijke ordening worden dit besluit en de andere besluiten gelijktijdig door de minister voor Klimaat en Energie bekendgemaakt. Tevens doet de minister voor Klimaat en Energie daarvan mededeling in de Staatscourant, enkele huis-aan-huisbladen en langs elektronische weg. Eerdere insprekers worden persoonlijk geïnformeerd.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Beter Benutten 380 kV Maasbracht - Eindhoven', het gaat om een tracé dat loopt door negen gemeenten (Eindhoven, Nuenen, Helmond, Geldrop-Mierlo, Someren, Asten, Nederweert, Leudal en Maasgouw). Het project betreft opwaardering van hoogspanningsverbindingen, met als doel bestaande verbindingen aan te passen zodat er een grotere transportcapaciteit mogelijk wordt gemaakt.

Het project bestaat uit de volgende hoofdonderdelen:

- De huidige hoogspanningsverbinding worden aangepast door kabels op te waarden naar 380 kV. Er wordt in dit traject aan 133 mastlocaties en twee stationsportalen gewerkt. Daar komen nog de lierlocaties bij, vaak tussen twee masten om nieuwe kabels op te kunnen hangen. Als laatst zijn er ook nog werkterreinen en aanrijroutes waar gebruik van wordt gemaakt en welke van invloed kunnen zijn op aanwezige soorten.
- Er worden nieuwe geleiders opgehangen met een hogere transportcapaciteit. Isolatorkettingen en bliksemraden worden vervangen. Staal wordt bijgezet en vervangen door hoogwerkers. De werkzaamheden worden in daglicht uitgevoerd en dat de werkzaamheden bij elke mast slechts enkele dagen duren.
- Aanrijroutes en voorbereiding van het werkterrein duren echter langer. Op aanrijroutes worden, indien nodig, rijplaten neergelegd, welke tot 1,5 jaar kunnen blijven liggen. Er wordt mogelijk een dam met duiker in watergangen geplaatst voor aanleg rijroutes. Waar nodig worden de watergangen tijdelijk gedempt.
- Daarnaast kan ook kap of snoeiwerk nodig zijn voor aanleg rijroutes of werkterreinen.
- Een aantal van de masten moet verstevigd worden. De funderingen worden met schroefinjectiepalen verzwaid. Deze methode veroorzaakt minder trillingen dan origineel heien. Dit gebeurt bij 49 masten.

ONTWERPBESLUIT

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en de bever (*Castor fiber albicus*); alsmede van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2 en 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de ooievaar (*Ciconia ciconia*), slechtvalk (*Falco peregrinus*) en torenvalk (*Falco tinnunculus*); alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1a en 1c van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de alpenwatersalamander (*Mesotriton alpestris*), levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Besluit

Ik verleen u voor de periode vanaf de dag van bekendmaking van het definitieve besluit tot en met 31 december 2026 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 4 Wnb voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever, en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 Wnb voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de bever; alsmede van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 Wnb, lid 2 voor wat betreft het vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels of het wegnemen van de ooievaar, slechtvalk en torenvalk; alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1 sub b Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van exemplaren van de eekhoorn en alpenwatersalamander.

Ik verleen u geen ontheffing van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 Wnb, lid 4 voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de ooievaar, slechtvalk en torenvalk; alsmede niet van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 Wnb, lid 1 en 2 voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de poelkikker; alsmede niet alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 Wnb, lid 1a voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen exemplaren van de alpenwatersalamander en levendbarende hagedis.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de Wet natuurbescherming.

ONTWERPBESLUIT

- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Beter Benutten 380 kV Maasbracht – Eindhoven'. Het gaat om een tracé van de bestaande hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht en Eindhoven, één en ander zoals is weergegeven in figuur 2.1 uit het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022.
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022.
- j. Het te plaatsen amfibieënscherm dient ten alle tijden functioneel te zijn. Daar waar bij controle blijkt dat het scherm niet functioneel is, wordt dit direct weer functioneel gemaakt. De controles dienen ook te worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol.
- k. U dient bij masten 5, 34 en 73 rekening te houden met de bever en werkzaamheden aan die masten dienen buiten de kwetsbare periode van de bever plaats te vinden (minder belastende periode loopt zodoende ongeveer van september tot en met maart).
- l. U dient, voor het kappen of snoeien van de bomen bij mast 1, het eekhoorn nest te controleren op aanwezigheid van de eekhoorn. Indien een of meerdere eekhoorns aanwezig zijn, zal u moeten wachten tot de eekhoorn(s) het nest verlaten hebben.

ONTWERPBESLUIT

Vogels

- m. U dient zoals aangegeven in de natuurtoets en het activiteitenplan, een actualisatie te doen van het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten in masten. De resultaten hiervan dienen te worden gedeeld met RVO voor het einde van het jaar 2023. Uit de resultaten zal blijken of er een wijziging van de ontheffing nodig is.
- n. Indien u in de broedperiode van de ooievaar moet werken bij masten 123 en 124, dient u de 7 nesten van de ooievaars die binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen ongeschikt te maken voorafgaand aan het betreffende broedseizoen.
- o. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij de actualisatie in 2023 of bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere nesten worden aangetroffen van de torenvalk, ooievaar, slechtvalk, eekhoorn of andere jaarrond beschermde vogelsoorten dan beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022.
- p. U dient de nesten pas te verwijderen in de periode oktober-januari als u zeker weet dat in het opvolgende jaar werkzaamheden op die locatie gaan plaatsvinden. Indien er pas in latere jaren op een locatie gewerkt gaat worden, dienen de nesten pas in het jaar voorafgaand aan de werkzaamheden verwijderd te worden. Zo gaat men uit van een verlies van nestlocatie van maar één jaar, in plaats van meerdere jaren.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Overige voorschriften

- q. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorteb waarvoor ontheffing is verleend.
- r. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- s. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

ONTWERPBESLUIT

Zienswijzen

Zienswijzen over het ontwerp besluit kunnen worden ingediend bij:

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Beter Benutten Bestaande 380 kV/ Eindhoven- Maasbracht

Postbus 111

9200 AC Drachten

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk

WNB.2022.047.toek(ontw)

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,

namens deze:

Robin Nieuwenkamp

Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

ONTWERPBESLUIT

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Afwijzing artikel 3.1, lid 4 Wet natuurbescherming

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 4 Wnb voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van vogels. Ontheffing voor het opzettelijk verstoren van de ooievaar, torenvalk en slechtvalk is in casu niet aan de orde. Op grond van artikel 3.1, lid 5 Wnb is voor verstoren van vogels als bedoeld in de Vogelrichtlijn geen ontheffing vereist indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ooievaar, torenvalk en slechtvalk is geen sprake, zodat het verbod van artikel 3.1, lid 4 Wnb niet geldt en dus geen ontheffing van dat verbod aan de orde is.

Artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming Ooievaar, slechtvalk en torenvalk

Ooievaar

De ooievaar is in het plangebied aangetroffen. Er bevinden zich nesten van de ooievaar in de invloedssfeer van het plangebied. Het gaat hierbij om één nest bij mast 124, drie nesten bij de aanrijroute van mast 123 en drie nesten bij het werkterrein van mast 123.

Door de werkzaamheden kunnen de nesten van de ooievaar worden aangetast. Om negatieve effecten op de ooievaar tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in 5.4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022.

Doordat de werkzaamheden binnen 40 meter van de ooievaar uitgevoerd gaan worden, is er kans op verstoring van de zeven ooievaarsnesten. Waar mogelijk wordt buiten het broedseizoen gewerkt, waardoor geen sprake is van verstoring. Echter moet wel binnen het broedseizoen gewerkt worden vanwege de VNB-periode. In dat geval worden de nesten nog voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt als broedlocatie. Dit zal in de periode oktober- januari moeten plaatsvinden. Een ecologisch deskundige zal het ongeschikt maken van de nesten begeleiden. De nesten zullen zelf niet fysiek aangetast worden en zullen weer beschikbaar komen na afloop van de werkzaamheden. Ooievaars zijn in staat zelf een nest te bouwen. Buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn nog meer ooievaarsnesten aangetroffen. Ooievaars broeden vaker in kolonieverband en het is dus aannemelijk dat de ooievaars meer in de buurt van de andere aanwezige ooievaars gaan nestelen. Ook is er kans dat de ooievaars minder verstoringsgevoelig zijn voor verstoring door de uit te voeren werkzaamheden.

Met inachtneming van bovenstaande kan niet worden voorkomen dat door de werkzaamheden zeven nesten van de ooievaar voor één jaar ongeschikt worden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk

WNB.2022.047.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Er is dan ook sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming.

Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project nieuwe nesten worden aangetroffen van de ooievaar anders dan beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT- EHV380' van 17 augustus 2022, dient er contact met het bevoegd gezag te worden opgenomen. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullend voorschrift N, O en P opgenomen.

Staat van instandhouding ooievaar

De ooievaar verkeerd in een gunstige staat van instandhouding en neemt sinds 1980 gestaag toe. Ooievaars broeden door heel Nederland en zijn vaak te vinden in hoogspanningsmasten, op gebouwen of in (afgetopte) bomen. Gezien de nesten voor maximaal 1 broedseizoen ongeschikt gemaakt worden en de nesten daarna weer toegankelijk gemaakt worden voor de ooievaar is de impact van de werkzaamheden minimaal. De gunstige staat van instandhouding van de ooievaar komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Torenavalk

De torenvalk is in het plangebied aangetroffen. De torenvalk heeft een nest in masten 115 en 122. Daarnaast is er ook een nestkast nabij mast 83. De nestkast bij mast 83 ligt binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden en heeft kans op verstoring van een mogelijk broedgeval. Er is ook een torenvalkkast nabij mast 77, maar deze is niet in gebruik.

Door de werkzaamheden kunnen de nesten van de torenvalk worden aangetast. Om negatieve effecten op de torenvalk tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in 5.4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022.

Door de werkzaamheden gaan de nesten in de masten verloren en is er kans op verstoring van het nest in de nestkast. Beide nestkasten zullen voor het broedseizoen, in de periode oktober-januari, ongeschikt gemaakt worden. De andere nesten zullen in diezelfde periode worden verwijderd en indien mogelijk, intact weer terug worden geplaatst na afloop van de werkzaamheden. Indien de nesten niet intact terug kunnen worden geplaatst, zal ter compensatie een vervangende nestkast worden opgehangen. De vervangende nestgelegenheid wordt zo dicht mogelijk bij de oude plek van het nest gehangen, zodat de kans groot is dat deze wordt geaccepteerd en in gebruik genomen wordt. De locatie van de terug te plaatsen nesten- of vervangende nestgelegenheden wordt bepaald in samenspraak met een ecologisch deskundige. De werkzaamheden kunnen niet plaatsvinden buiten het broedseizoen van de torenvalk. Dit komt door de VNB-periode, waarin de werkzaamheden uitgevoerd moeten worden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

De torenvalk is zelf niet in staat een nest te bouwen en maakt in plaats daarvan gebruik van nesten gemaakt door andere vogels, zoals de zwarte kraai. In de omgeving van de betreffende masten (115 en 122) en kasten (bij mast 83 en 77) is voldoende geschikt leefgebied voor de zwarte kraai aanwezig. De kans is dus ook dat er zich reeds meerdere geschikte nesten bevinden in de omgeving van de te verwijderen- of ongeschikt te maken nesten.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project nieuwe nesten worden aangetroffen van de torenvalk anders dan beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT- EHV380' van 17 augustus 2022, dient er contact met het bevoegd gezag te worden opgenomen. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullend voorschrift O en P opgenomen.

Staat van instandhouding torenvalk

De torenvalk is een vrij algemene broedvogel in heel Nederland. Vooral in open gebieden is de torenvalk te vinden. De staat van instandhouding van de torenvalk is matig ongunstig. Er lijkt zich in de populatie trend wel een lichte stijging voor te doen. Door de werkzaamheden gaan nesten en een nestkast die in gebruik zijn door de torenvalk verloren. In de omgeving is te verwachten dat zich voldoende alternatieve nestlocaties bevinden. Daarnaast wordt de locatie weer toegankelijk na afloop van de werkzaamheden en zijn de drie (vier inclusief de nog niet in gebruik genomen torenvalkkast) maar voor één broedseizoen ontoegankelijk. De staat van instandhouding van de torenvalk komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Slechtvalk

De slechtvalk is in het plangebied aangetroffen. In vier masten (30, 45, 63 en 98) is een nest van een slechtvalk aangetroffen. Door de werkzaamheden worden de nesten van de slechtvalk aangetast. Om negatieve effecten op de slechtvalk tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in 5.4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022.

Doordat in de masten gewerkt moet worden, moeten de nesten van de slechtvalk verwijderd worden. Doordat de werkzaamheden deels in het broedseizoen zullen vallen, zullen de nesten voor het broedseizoen al verwijderd worden. De slechtvalk maakt zelf geen nesten en gebruikt nesten van bijvoorbeeld de zwarte kraai. Oorspronkelijk broeden slechtvalken op richels van steile rotswanden. Tegenwoordig vertaalt dat zich in Nederland naar richels- of nestkasten op gebouwen en hoogspanningsmasten. De slechtvalk maakt gebruik van een groot gebied voor het foerageren naar prooien en met de werkzaamheden zal het foerageergebied van de slechtvalk niet significant worden aangetast.

Door het verwijderen van de nesten van de slechtvalk gaan er vier nesten verloren. De verwijdering zal moeten plaatsvinden vóór het broedseizoen is begonnen.

ONTWERPBESLUIT

Bij de slechtvalk betekent het dat ongeveer in de periode oktober-januari de nesten verwijderd zullen moeten worden.

Met inachtneming van bovenstaande kan niet worden voorkomen dat door de werkzaamheden vier nesten van de slechtvalk worden verwijderd en dat de nestlocatie voor één jaar ongeschikt wordt. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming.

Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project nieuwe nesten worden aangetroffen van de slechtvalk anders dan beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT- EHV380' van 17 augustus 2022, dient er contact met het bevoegd gezag te worden opgenomen. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullend voorschrift O en P opgenomen.

Staat van instandhouding slechtvalk

De slechtvalk komt door heel Nederland voor. In 2020 waren er 205 broedparen in Nederland. Doordat de soort gebruik maakt van een groot foerageergebied, is de dichtheid wel erg laag. De populatie neemt ongeveer met 5% per jaar toe en daarmee is de staat van instandhouding van de slechtvalk gunstig.

De staat van instandhouding van de slechtvalk komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Afwijzing artikel 3.5, lid 2 Wet natuurbescherming

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 Wnb voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van dieren. Ontheffing voor het opzettelijk verstoren van de poelkikker is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk verstoren van de te voorkomen.

Afwijzing artikel 3.5, lid 1 Wet natuurbescherming

Uit de ontheffingsaanvraag is gebleken dat is aangevraagd voor het overtreden van het verbod genoemd in artikel 3.5, lid 1 van de Wnb. Waar het gaat om doden of vangen van individuen van de poelkikker.

De poelkikker is in de buurt van het plangebied aangetroffen. Het plangebied rondom mast 33 is de enige locatie waar leefgebied van de poelkikker is aangetroffen. Het plangebied zelf maakt geen deel uit van het leefgebied van de poelkikker. Het plangebied ligt wel dusdanig dichtbij geschikt leefgebied, dat het aannemelijk is dat er individuen in het plangebied terecht kunnen komen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Om hierbij het doden en verwonden te voorkomen plaatst u een amfibieënscherm volgens de meest recente kennisdocumenten. Hierbij vangt u na het plaatsen van het scherm de kikkers af om ze daarna direct in de buurt van het leefgebied weer uit te zetten. Deze maatregelen staan tevens beschreven in hoofdstuk 5.6 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT- EVH' van 17 augustus 2022.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

De door u gestelde maatregelen zijn voldoende. Er gaat geen leefgebied van de poelkikker verloren en u neemt genoeg maatregelen om doden en verwonden, zoals genoemd in artikel 3.5, lid 1 van de Wnb te voorkomen. Voor het vangen en direct in de omgeving uitzetten van de poelkikker heeft u in dit geval geen ontheffing nodig.

Artikel 3.5, lid 4 Wet natuurbescherming Bever

De bever is in het plangebied aangetroffen. Bij masten 5 (en de bouwweg naar mast 7), 34 en 73 is leefgebied van de bever aangetroffen. Door de werkzaamheden wordt leefgebied en voortplantings-of rustplaatsen van de bever mogelijk aangetast. Om negatieve effecten op de bever tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in 5.3 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022.

Bij mast 5 zitten twee burchten vlak bij elkaar. De ene ligt op 60 meter afstand van mast 5 en op 15 meter afstand van de bouwweg richting mast 7. De tweede burcht ligt op 355 meter afstand van het plangebied. Enkel de eerste burcht ligt binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij mast vijf is geen sprake van versteviging van de funderingen, waardoor de effecten van trillingen worden uitgesloten. De burchten zelf worden niet fysiek aangetast. Verstoring is echter niet uit te sluiten. Doordat de eerste burcht zelfs binnen 20 meter afstand van de bouwweg ligt, is aannemelijk dat de burcht verstoord gaat worden en dat de verblijfplaats (tijdelijk) niet functioneel is.

Bij mast 73 zijn ook twee beverburchten binnen korte afstand van elkaar aanwezig. De eerste burcht ligt op 30 meter afstand van de kern van de mast en daarmee binnen 10 meter van de begrenzing van het plangebied. De tweede burcht bij mast 73 bevindt zich op 75 meter afstand van de kern van de mast, met dus 55 meter afstand tot de grens van het plangebied. Het leefgebied van de bever wordt ook aangetast, gezien mast 73 op natte grond staat. Er wordt zand aangebracht ter versteviging van het werkterrein, wat nadelig is voor de wilgen en het riet, welke deel uitmaken van het foerageergebied van de bever. Bij deze mast moet ook aan de fundering gewerkt worden, wat zorgt voor extra trillingen bij het inboren. De burchten zelf worden niet fysiek aangetast. Het functioneren van de burchten bij mast 73 wordt wel verstoord.

ONTWERPBESLUIT

Bij mast 34 bevindt zich burcht op 20 meter afstand van een lieerlocatie. Daar wordt onder andere een generator geplaatst, welke voor veel verstoring kan zorgen. Het mastlichaam van mast 34 wordt versterkt en de funderingen worden verzaagd middels ballastverzwaring, een andere methode dan de schroefinjectie paal die bij mast 73 wordt toegepast. Naast verstoring door trillingen, zullen ook geluids- en visuele verstoringen hier optreden. De fysieke aantasting van de burcht is wederom niet aan de orde, maar de functionaliteit van de burcht en leefgebied wordt wel (tijdelijk) aangetast.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Het effect van de werkzaamheden op de bevers bij masten 5, 34 en 73 wordt door u zoveel mogelijk gemitigeerd door de volgende maatregelen:

- De werkzaamheden bij de betreffende masten vinden bij voorkeur plaats in de periode september tot en met maart.
- De werkzaamheden vinden plaats tijdens daglichturen.
- Optische verstoring zal worden voorkomen door het plaatsen van schermen tussen het werkterrein en de beverburcht.

Ter aanscherping hierop heb ik in het besluit extra voorschrift K opgenomen.

Met inachtneming van bovenstaande kan niet worden voorkomen dat door de werkzaamheden burchten van de bever verstoord worden. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, tweede lid en artikel 3.5, vierde lid van de Wet natuurbescherming.

Staat van instandhouding van de bever

Nederland is van redelijk belang voor de bever in Europa. Concentraties beverpopulatie zijn vooral vertegenwoordigd in de provincies Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Zuid-Holland en Flevoland. De staat van instandhouding is gunstig. Als referentiewaarde wordt uitgegaan van 3000 volwassen dieren verdeeld over 3 metapopulaties verspreid over het rivierengebied en de Flevopolder. Deze aantallen worden behaald. De kwaliteit van het leefgebied en het toekomstperspectief zijn gunstig.

Door de werkzaamheden worden burchten verstoord, maar niet fysiek aangetast. Het leefgebied van de bever is tijdelijk in mindering gedurende de werkzaamheden. Het leefgebied komt na de werkzaamheden weer beschikbaar. Er worden maatregelen getroffen om werkzaamheden niet plaats te laten vinden in de meest gevoelige periode.

De staat van instandhouding van de bever komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

ONTWERPBESLUIT

Afwijzing artikel 3.10, lid 1a Wet natuurbescherming

U vraagt ontheffing voor het opzettelijk doden, verwonden of vangen van de alpenwatersalamander en de levendbarende hagedis. Ontheffing voor het opzettelijk doden, verwonden of vangen van de alpenwatersalamander en de levendbarende hagedis is in casu niet aan de orde. U neemt voldoende maatregelen om het doden of verwonden te voorkomen. Bij deze maatregelen, het plaatsen van een amfibieënscherm vangt u individuen om deze direct in geschikt gebied dicht bij het plangebied weer uit te zetten.

Hierdoor is overtreding van het verbod in artikel 3.10, lid 1 onder a van de Wet natuurbescherming niet aan de orde en dus ook geen ontheffing van dat verbod.

Artikel 3.10, lid 1b Wet natuurbescherming *Alpenwatersalamander en eekhoorn*

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander is in het plangebied aangetroffen. Tussen masten 14 en 16 zijn poelen aangetroffen die geschikt zijn als voortplantingswateren van de Alpenwatersalamander. De naastgelegen bosschages vormen geschikt landbiotoop voor de soort. De poelen zelf worden niet aangetast. Het land- leefgebied wel, omdat het werkterrein zich bevindt op de bosjes rondom de poelen. Het winterhabitat wordt dus aangetast.

Bij het werkterrein van mast 20 is op enkele tientallen meters afstand een bosje met een voor de alpenwatersalamander geschikte poel. Eenzelfde situatie is bij mast 133. De werkterreinen bevinden zich ditmaal niet in het leefgebied, maar wel in de directe omgeving van het leefgebied van de alpenwatersalamanders. Er is dus een kans op doden of verwonden van rondzwervende individuen.

Bij masten 70 tot en met 73 zijn alpenwatersalamanders aangetroffen. De werkterreinen bij deze masten maken deel uit van het leefgebied van de alpenwatersalamander. Hier is namelijk een nat gebied met elzenbroekbos, gelegen langs de rivier de Aa. De bospoelen en het rietmoeras maken geschikt leefgebied. De werkterreinen moeten hier vrijgemaakt worden van vegetatie, wat ook leidt tot het verlies van winterhabitat.

Bij mast 102 is de alpenwatersalamander niet aangetroffen. Er zijn waarnemingen bekend van 700 meter rondom de mast. Gezien er een watergang naast de mast ligt, met daarbij takkenrillen, vormt dat een geschikte plaats voor voortplantings- en overwinteringshabitat.

Om negatieve effecten op de Alpenwatersalamander tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5.5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022. De maatregelen houden in het kort het volgende in:

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

- De werkterreinen worden bij voorkeur in maart-juni vrijgemaakt van vegetatie
- Er wordt één kant op gewerkt
- Verwijderen vegetatie bij voorkeur met de hand
- Zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande paden en wegen
- Na vegetatie verwijdering wordt een amfibieënscherm geplaatst rond het werkterrein en/of bouwweg.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullend voorschrift J opgenomen.

Met inachtneming van bovenstaande kan niet worden voorkomen dat door de werkzaamheden leefgebied en rustplaatsen van de Alpenwatersalamander verloren gaan. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.10, eerste lid, onder b van de Wet natuurbescherming.

Staat van instandhouding Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander komt vooral in het Zuiden van Nederland voor. De soort stelt geen hoge eisen aan het leefgebied en is in veel biotopen te vinden. De landelijke staat van instandhouding is gunstig. Het leefgebied van de soort wordt met de werkzaamheden tijdelijk aangetast. Ter compensatie wordt na afloop van de werkzaamheden, bij masten 14-16, 70-73, 102 en 133 het leefgebied weer geschikt gemaakt voor de alpenwatersalamander. Er wordt ook extra beschutting voor winter-of landhabitat aangelegd in de vorm van houtstapels, stronken, takkenrillen en dergelijke.

De staat van instandhouding van de alpenwatersalamander komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Eekhoorn

De eekhoorn is in het plangebied aangetroffen. Het betreft over het algemeen leefgebied van de eekhoorn, alsmede nesten van de eekhoorn bij masten 1, 4, 12, 13 en 16. Het eekhoornnest nabij mast 4 zal niet fysiek worden aangetast. Het nest bij mast 12 ligt langs een rijroute enkel bestemd voor conditionerende onderzoeken. Deze weg zal tijdens de werkzaamheden niet meer gebruikt worden. De nesten bij masten 13 en 16 liggen op een beschutte plek, buiten het werkterrein. De nesten bij masten 4, 12, 13 en 16 zullen zeer waarschijnlijk niet aangetast worden door de werkzaamheden.

Het nest bij mast 1 zit in een bomenrij die gekapt of ingrijpend gesnoeid moet worden voor de werkzaamheden. Dit nest zal verloren gaan. Daarnaast ligt het nest op enkele meters van de aanrijroute, waardoor het rijden over de platen verstoring kunnen geven.

ONTWERPBESLUIT

Om negatieve effecten op de eekhoorn tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5.2 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT-EHV380' van 17 augustus 2022. Bij mast 1 mag het kappen of snoeien van de bomen enkel buiten de kwetsbare periode van de eekhoorn plaatsvinden. Dit dient te gebeuren in maart-april of juli-november. Daarnaast wordt er ter compensatie twee kasten opgehangen voor de eekhoorn. De kast zal op minimaal 3 meter hoog geplaatst worden, met de opening richting de stam om gebruik door vogels tegen te gaan. Ook mag de kast niet in de zuidwestelijke wind hangen. De exacte locatie wordt bepaald door een ecologisch deskundige en zal buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden liggen.

Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project nieuwe nesten worden aangetroffen van de eekhoorn anders dan beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan soortenbescherming MBT- EHV380' van 17 augustus 2022, dient er contact met het bevoegd gezag te worden opgenomen. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullend voorschrift L en O opgenomen.

Met inachtneming van bovenstaande kan niet worden voorkomen dat door de werkzaamheden voortplantings-of rustplaatsen van de eekhoorn verloren gaan. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.10, eerste lid, onder b van de Wet natuurbescherming.

Staat van instandhouding eekhoorn

De eekhoorn komt in vrijwel alle beboste delen van Nederland voor. Voor de eekhoorn is de staat van instandhouding niet bekend. Wel is er, na een ziekte in 1970 een herstellende trend zichtbaar. Op de rode lijst staat de eekhoorn als 'thans niet bedreigd'. Er gaat één eekhoorn nest door de werkzaamheden verloren. Het verloren nest wordt gecompenseerd door twee kasten te plaatsen. Deze worden buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst. Daarnaast verliest de eekhoorn tijdelijk een klein gedeelte van het leefgebied. Het leefgebied is echter na afloop van de werkzaamheden weer beschikbaar voor de eekhoorn.

De staat van instandhouding van de eekhoorn komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Alternatieve locaties

Alternatieve locaties voor de werkzaamheden zijn niet aan de orde omdat de werkzaamheden een opwaardering betreffen van een bestaand hoogspanningstracé (Beter Benutten Bestaande 380 kV). De werkgebieden zijn dus gebonden aan de huidige locaties van de aanwezige masten.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Wel is er rekening mee gehouden dat bouwwegen zo kort mogelijk zijn en wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van aanwezige infrastructuur (wegen en paden) zodat het kruisen van mogelijke leefgebieden zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Alternatieve werkwijzen en planning

Voor een aantal werkzaamheden aan de mastlichamen geldt dat deze vanwege onder andere veiligheidsoverwegingen alleen kunnen plaatsvinden indien de spanning van de verbinding af is. Het gaat om het vervangen van geleiders, isolatoren, bliksemraden en het vervangen en het bijplaatsen van profielen. De periode waarin de spanning van de verbinding afgaat wordt de Voorziene Niet Beschikbaarheid (VNB) periode genoemd. In de winterperiode is het voor de leveringszekerheid van het landelijk hoogspanningsnet het meest risicovol om een verbinding van de landelijke 380 kV ring van de spanning af te halen. In de winter is de energievraag namelijk het hoogst wat zorgt voor extra druk op het landelijk hoogspanningsnet. De verbindingen van de landelijke 380 kV ring, waaronder de verbinding MBT-EHV, is van dermate belang voor de leveringszekerheid van het hoogspanningsnet dat voor deze verbindingen geldt dat slechts één van de verbindingen in de winterperiode niet beschikbaar mag zijn. Voor de werkzaamheden betekent dit dat men twee keer naar elke mast moet met een tussenliggende periode.

Er zijn binnen TenneT veel nieuwbouw-, vervangings- en onderhoudsprojecten die voor uitvoering een VNB-periode vereisen. Deze worden geprioriteerd naar het hoogste risico voor het totale netwerk. Omdat er de komende jaren meerdere projecten uitgevoerd dienen te worden is het niet mogelijk om voor één verbinding een VNB te krijgen voor een periode van meerdere jaren. Dit betekent dan ook dat de werkzaamheden binnen de VNB-periode afgerond moeten worden en dat er geen andere alternatieven mogelijk zijn. Ten aanzien van de planning is er geen realistisch alternatief dat gunstiger uitpakt voor de (beschermde) diersoorten.

Desondanks zullen, waar mogelijk, de werkzaamheden zoveel mogelijk worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periodes zoals broed- en voortplantingsseizoenen. Zo was de oorspronkelijke periode voor VNB buiten de winterperiode (Q2/Q3), en daarmee dus volledig in het broedseizoen, beoogd. Rekening houdend met het broedseizoen is deze alsnog zo veel als mogelijk buiten het broedseizoen gepland. Daarnaast worden voorafgaand aan de werkzaamheden mitigerende maatregelen getroffen, zoals het buiten het broedseizoen ongeschikt maken van masten voor broedvogels, het afschermen van de werkgebieden en het tijdig en zorgvuldig wegvangen van dieren binnen de afschermingen. Ook is er een Cultuur Technisch Advies opgesteld om de uitvoering van bouwwegen en werkerreinen aan de lokale omstandigheden aan te passen en worden minder verstorende schroefinjectiepalen gebruikt wanneer fundatieverzwaring nodig is. Door deze aanpassingen wordt schade aan de ondergrond en omgeving zoveel mogelijk voorkomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)

ONTWERPBESLUIT

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de soorten zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 3.3, lid 4, sub b van de Wet natuurbescherming ten aanzien van voor de ooievaar, slechtvalk en torenvalk; en op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', zoals genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de bever, poelkikker, alpenwatersalamander, levendbarende hagedis en de eekhoorn.

De komende jaren neemt het aandeel duurzame energie toe. Er komen steeds meer grote windmolen- en zonneparken bij. Daarmee groeit het aanbod duurzame energie aanzienlijk. Het aanbod van duurzame energie is minder goed te voorspellen dan dat van traditionele elektriciteitscentrales. De ene keer waait het hard of schijnt de zon volop, de andere keer is het weer bewolkt en windstil. Deze fluctuaties in productie zijn van grote invloed op het elektriciteitsnet.

Om het transport van duurzame energie ook in de piekperioden mogelijk te maken werkt TenneT aan het aanpassen van het huidige elektriciteitsnet. Het is onderdeel van de strategie van TenneT om ervoor te zorgen dat we in Nederland voorbereid zijn op de overgang naar duurzame energie. De aanpassingen zijn vooral nodig in het landelijke 380 kV-elektriciteitstransportnet, welke heel Nederland van stroom voorziet. Zo kan het bestaande elektriciteitsnet beter benut worden.

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV-verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Dit maakt het op grond van de Elektriciteitswet een project van nationaal belang.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de ooievaar, slechtvalk, torenvalk, bever, poelkikker, alpenwatersalamander, levendbarende hagedis en de eekhoorn, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027280348

Kenmerk
WNB.2022.047.toek(ontw)